

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2025

KH 15.09.2025 § 237

295/02.05.01.02/2025

Valmistelija Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen,
paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Päätös
Hyväksyttiin.

Esittelijä Vs. kaupunginjohtaja

Päätösehdotus
Kaupunginhallitus päättää
1) merkitä tiedoksi edellytykset kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen saamiseksi
2) että Keuruun kaupunki ei hae tänä vuonna harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta

Selostus
Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan kunnan valtionosuutta voidaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Taloudellisen tuen tarpeeseen vaikuttavina seikkoina otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä. Suunnitelma tulee liittää valtionosuuden korotusta koskevaan hakemukseen. Valtionosuuden korotuksen myöntämiselle ja käytölle voidaan asettaa myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja.

Hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden poikkeuksellisiin ja tilapäisiin vaikeuksiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei saada yleisistä tilastoista tai Valtiokonttorille raportoiduista taloustiedoista. Mikäli kunta on hakenut korotusta myös edellisenä vuonna, perusteluissa tulee ilmetä syyt korotuksen hakemiselle peräkkäisinä vuosina. Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2025 tilannetta. Perusteluissa tulee esittää myös ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousvaikeuksien korjaamiseksi.

Keuruun kaupunki on tehnyt nyt talouden tasapainottamistyötä aktiivisesti jo reilun kolmen vuoden ajan. Kaupungilla on kaksi talouden tasapainottamisohjelmaa, jotka valtuusto on hyväksynyt 13.6.2022 § 21 ja 20.11.2023 § 51. Vuodelle 2025 talousarvioon on tehty tasapainottamisohjelma vuosille 2024–2027 (Valtuusto 20.11.2023 § 51). Tasapainottamisohjelman avulla vuodelle 2025 säästökohteita löydettiin 0,4 miljoonaa euroa, vuodelle 2026 noin 0,3 miljoonaa euroa ja vuodelle 2027 noin 0,5 miljoonaa euroa. Tasapainottamisohjelman toteutus on kesken. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 8.9.2025 § 49 lisämäärärahan yhteensä 0,7 euroa, jonka johdosta kaupungin tilikauden tulos on kääntymässä 0,7 euroa alijäämäiseksi. Merkittävin syy alijäämään on kunnan verotulokertymän toteutuminen ennakkotiedoista pienempänä. Myös korkokulut ylittävät budjetoidun vuonna 2025. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden kiinteistöjen lakisääteinen yhtiöittäminen rasittaa kunnan taloutta kohtuuttomasti.

Kuntalaki velvoittaa, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kaupungin taseeseen kertynyt alijäämä on katettava enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Keuruun kaupungin tilinpäätöksessä (kvalt 9.6.2025 § 41) vuodelta 2024 on tilikauden tulos 924 587 euroa. Kertynyt ylijäämä on 5, 014 milj. euroa.

Harkinnanvaraisen korotuksen myöntämistä säädellään Laissa kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210618> (linkki). Lisätietoa esityslistan oheismateriaalina olevista hakukirjeestä ja

hakulomakkeesta sekä Valtiovarainministeriön kotisivuilta:

[Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus - Valtiovarainministeriö](#) (linkki). Hakemukset tulee toimittaa 23.9.2025 klo 16:15 mennessä osoitteella kirjaamo.vm@gov.fi.